

Broj: 04-05-4-1223/18

Sarajevo, 19.06.2018. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA
„TRANSPARENTNOST ZAPOŠLJAVANJA U JAVNIM PREDUZEĆIMA FBiH“**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, proveo je reviziju učinka na temu: **„Transparentnost zapošljavanja u javnim preduzećima FBiH“**. Cilj revizije bio je ispitati postupak zapošljavanja i uzroke nedovoljne transparentnosti prilikom zapošljavanja u javnim preduzećima Federacije BiH.

Provedena revizija je pokazala da javna preduzeća i nadležne institucije Federacije BiH nisu poduzele odgovarajuće aktivnosti, kako bi zapošljavanje u javnim preduzećima učinile transparentnim. Informacije o zapošljavanju u javnim preduzećima, u većini slučajeva, nisu bile javno objavljene i dostupne svim nezaposlenim i zainteresovanim licima, tako da nisu svi imali jednake šanse za zapošljavanje. **U periodu 2014.-2016. godine, u devet javnih preduzeća iz uzorka, ukupno je zaposleno 2.282 nova radnika, od toga je 73%, odnosno 1.674 radnika primljeno bez javnog konkursa/oglasa.**

Najčešće korišteni i internim aktima javnih preduzeća propisani načini zapošljavanja, bili su zapošljavanje kandidata na osnovu zaprimljenih individualnih prijava za posao, odnosno neposrednim izborom „poznatog kandidata“. Revizija je pokazala da su i jedan i drugi način zapošljavanja netransparentni i u značajnoj mjeri zatvoreni za javnost.

Identifikovano je više uzroka, koji su vezani za netransparentnost zapošljavanja u javnim preduzećima FBiH, a revizija posebno ukazuje na neuređeni regulatorni okvir i neadekvatan nadzor, zbog kojeg zapošljavanje u javnim preduzećima ostaje „zatvoreno“ za širu javnost.

Postojeća regulativa je ostavila prostor menadžmentu javnih preduzeća da samostalno odlučuju kako će vršiti zapošljavanje i koliko će biti transparentni u obavljanju svojih dužnosti. Neuređena zakonska regulativa, ima za posljedicu da lica koja traže zaposlenje, građani, porezni obveznici i šira javnost, nemaju dovoljno informacija o zapošljavanju u javnim preduzećima FBiH.

Neadekvatno propisan nadzor nad zapošljavanjem imao je za posljedicu da se **suštinski nadzor nad zapošljavanjem u javnim preduzećima nije ni provodio.** Revizija cijeni da su resorna ministarstva, odnosno Vlada FBiH, imali obavezu i mogućnost da osiguraju praćenje rada i zapošljavanja u javnim preduzećima FBiH, što nije iskorišteno u dovoljnoj mjeri.

Federalni zavod za zapošljavanje i kantonalne službe za zapošljavanje, kao nadležne institucije za unapređenje zapošljavanja u FBiH, nisu poduzimali dovoljno aktivnosti, koje su mogle doprinijeti povećanju transparentnosti zapošljavanja u javnim preduzećima. Federalni zavod za zapošljavanje, **nije se bavio ispitivanjem zapošljavanja u javnim preduzećima, niti je predlagao konkretne mjere za osiguranje uslova za proaktivno posredovanje u zapošljavanju između nezaposlenih osoba i javnih preduzeća.** Također, revizijom je utvrđeno da ove institucije **nisu uspostavile adekvatne evidencije o nezaposlenim osobama** koje su osnovna pretpostavka za aktivno posredovanje u zapošljavanju.

Sistemsko rješavanje identifikovanih problema **unaprijedit će transparentnost zapošljavanja i omogućit će svim nezaposlenim osobama da imaju jednak pristup slobodnim radnim mjestima u javnim preduzećima.** Transparentnost, kao element dobrog upravljanja, može pomoći u borbi protiv korupcije, unaprjeđenju upravljanja i promovisanju odgovornosti.

Zapošljavanjem najstručnijih kadrova, javna preduzeća će biti u prilici da postiču bolje poslovne rezultate, efikasnije upravljaju javnim sredstvima i pružaju kvalitetnije usluge od javnog društvenog interesa.

Izvještaj revizije učinka dostupan je na web stranici Ureda za reviziju: www.vrifbih.ba.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

